

Sgt Baten meet de hoeveelheden röntgen/uur, maar duikt daarna weer snel in zijn onderaardse schuilplaats

De militaire opleiding doet er aan, wat zij kan. Iedere militair krijgt zijn ABC-instructie, er zijn ABC-groepen, ABC-officieren en dito onderofficieren. Aan materialen zijn in verschillende onderdelen, geigertellers en dosimeters verspreid; er worden specialistische cursussen gegeven in ontsmetting, gasoorlog en alle onderwerpen, die men hier tegenkomt.

„Levend”

MAAR om de zaak voor iedereen „levend” te maken zijn oefeningen nodig. Oefeningen in „het overleven” zijn dat eigenlijk, want het grootste deel bestaat uit zich te beschermen, zich in leven te houden om weer strijdbaar te kunnen zijn. Moeilijk te beoefenen! Het gaat net als met bijvoorbeeld een onderwerp als: dekking zoeken. Als er werkelijk geschoten wordt, ontwikkelt iedereen met grote spoed al zijn talenten om het povere lijf te bergen.

Het 45 Infbat nu is wat dichter bij de ABC-realiëit geweest, doordat het kort geleden op het oefenterrein bij de legerplaats Steenwijkerwold de temptaties van de oefening „Nu-klaar” ondergaan heeft.

toe een gehandschoende hand te voorschijn om een intensiteitsmeter in de open lucht te houden. Uit een schuttersput klonk de stem van kap. Nederhof, die door de telefoon meldingen gaf over de hoeveelheden röntgen/uur, die gemeten waren. Even later vertrokken twee jeeps met radiologische verkenningploegen om een nieuw verzamelgebied te verkennen — gasmaskers op, helmen, kappen, handschoenen.

Echt en onecht

ZO was het beeld van buiten gezien en men kan dankbaar zijn voor de vrije lucht waarin we zo maar rondwandelen kunnen. De B-cie daarentegen leefde onder de grond — en moest zich indenken dat de buitenlucht niet meer „vrij” was. Twee, drie man hurkten ongemakkelijk in een schuilgat in de grond. Al gauw echter wist iedereen deze oefening als „verplichte rust” te genieten en onvermijdelijk gingen de scherpe kantjes van de ernst er af.

Plotseling staan er twee man blootshoofd zonder gasmasker ergens tussen het zand. „Wat is er aan de hand, jonkie?” roept scheidsrechter kap. Reesink met onge-

Zijn we „nu klaar?”

EEN DAG IN DE ABC-OORLOG

„NU-klaar”, zo heette de ABC-oefening, die de Bcie van 45 Infbat in Steenwijkerwold onlangs draaide. Die naam, die een studentikoze verbastering van het Engelse „nuclear” is, werpt gelijktijd de vraag op: zijn wij wel klaar met onze gedachten over de ABC-oorlogvoering? Heeft dit afschrikwekkendste van alle oorlogsbeelden een plaats in onze gedachten? Kunnen wij steeds voldoende de weerstanden in ons zelf overwinnen om ons te beraden hoe wij zullen handelen — handelen moeten — als het ooit eens zover komt?

De oefening, door kap. H. Reesink op touw gezet en in compagniesverband uitgevoerd, tekende in grote lijnen de situatie, waarin een compagnie komt te verkeren, die in een afwachtingsgebied zit, daar door een radio-actieve fall out bedreigd wordt, zich daarom verplaatsen moet om zich ten slotte in een ontsmettingsinrichting te laten „bewerken”.

Hoe dit alles verloopt, toonde 3 mei de B-cie. Toen om kwart over negen in de morgen een hoeveelheid trotyl, benzine en olie een atoom-bom-in-de-verte simuleerde, wenste de B-cie niet haar ondergang. Iedereen groef zich nijver verder in en dekte zich met zeilen toe, zonder verder nog tijd te hebben om zandlagen op te brengen. Wie buiten kwam diende beschermende kleding en gasmasker te dragen. Van die kleding kwam weinig terecht, omdat deze nog niet aanwezig is. Al gauw was er niet veel meer van de compagnie te zien. Ergens onder een zandheuvel vandaan kwam alleen zo af en

De radiologische verkenningploeg van sgt Schön van de B-cie rukt uit

Bij aankomst in de ontsmettingsinrichting worden eerst de schoenen „gewassen” in een bak met zand en chloorkalk

Een paar stappen verderop moeten de wapens worden afgegeven want daarop bevindt zich radio-actieve stof

Dan gaat het besmette „webbing” uit. De besmette materialen worden door het personeel van de ontsmettingsinrichting weggebracht

veinsde verontwaardiging, want hij leeft nog steeds in de nucleaire veronderstelling.

De twee soldaten leven in hun werkelijkheid: „De put is ingevallen, kapitein!” „Doe dan in ieder geval je gasmasker op!” „Die zit er onder....” „En je helm....?” „Er óók onder....”

De situatie is wanhopig en komisch t gelijk. Maar hoe zou men in werkelijkheid op een inéén-stortende put reageren? Wanhopig ernstig, vrezen we.

Douche

DE ontsmettingsinrichting, onder commando van majoor Anting, elders in het terrein opgezet, behoort tot dezelfde ABC-ernst, maar heeft bij zo'n oefening toch zijn plezierige kanten. Want nadat men de schoenen in een bak met zand en chloorkalk heeft „gespoeld” en nadat men aan opeenvolgende tafels en tenten zijn hele hebben en houwen heeft afgegeven

ter ontsmetting, staat men zelf onder een heerlijk warme douche! * Zelfs kan het voorkomen dat men ten tweede male onder de douche moet, want aan de uitgang van de douche-tent staan mannen met geigertellers e.d. klaar om ieder „na te meten” op eventueel achter gebleven radio-actieve stof.

Sommige soldaten hebben zich verwonderd en verschrikt afgevraagd of zij misschien wel écht radio-actief waren, want de meetinstrumenten gaven écht een uitslag te zien! De oplossing was het grapje van de meetploegen om ongemerkt de geigerteller op een lichtgevend horloge te richten als hun slachtoffer het niet bemerkte!

De gehele mobiele ontsmettingsinrichting bestond uit 4 grote tenten, waarvan één douche-tent. Het water werd uit een nabijgelegen meertje gepompt, door zuiveringsapparaten geperst en in opvouwbare canvasvakken van 10 m³ bewaard. Het was bijzonder vies water en dit gaf daar-

door veel werk aan de „waterhap” van 6 man van sgt Jörg van 462 Pontbat, die er ten slotte toch steeds in slaagden redelijk schoon water te produceren. Waterverhitters met benzine-branders van de mobiele bad- en wasinrichting zorgden voor het verwarmen van het water. Elders waren de mannen van het radiologisch meetpeloton van het Legerkorps in hun blauwgrijze rubberpakken bezig wapens en helmen af te spuiten. Aan „de

lijn”, waar de slachtoffers langs kwamen om alles wat zij aan en bij zich hadden af te geven, stonden de mannen van 103 Gnkbata.

De mening van een van de slachtoffers: hoewel je weet dat het niet echt is, is het toch goed eens kennis te maken met deze dingen. Je moet het een keer gedaan hebben.

Een keer? „Nu-klaar” was één keer. Maar zijn wij nu klaar? T.

Schoenen en kleding gaan ook uit en de mensen gaan de douche-tent in

Na het douchen nog even controle op eventuele achtergebleven radio-actieve deeltjes

Wapens en helmen worden afgespoten met chloorkalk en water

